روحانی در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت عنوان کرد

تداوم حمایت مالیاتی از بنگاه‌های اقتصادی در دوره کرونا

صفحه ۸

«ایران» از چگونگی جهش تولید و صادرات نفت ایران به قله ۲ ساله خود گزارش می‌دهد

یک میلیون بشکه نفت ایرانی آماده ورود به بازار

فضای مجازی

عطیه لباف
خبرنگار

این روزها خبرهایی به گوش می‌رسد، مبنی بر اینکه تولید و صادرات نفت ایران به اوج ۲ ساله خود رسیده است؛ یعنی از زمان بازگشت تحریم‌های امریکا تاکنون. داده‌ها رسمی نیستند و مقامات ایرانی آنها را تأیید نمی‌کنند اما منابع ثانویه براساس داده‌هایی نظیر ردیابی نفتکش‌ها و آمار گمرک مقاصد نفتی ایران گزارش می‌دهند که سال‌جاری میلادی، ارقام تولید و صادرات نفت ایران روندی صعودی را در پیش گرفته است.

برای مثال، تازه‌ترین گزارش اوپک از میزان تولید اعضا در ماه ژانویه (بهمن‌ماه - اسفندماه) از تولید نفت خام ایران در رقم ۲ میلیون و ۳۰۴ هزار بشکه در روز گزارش می‌دهد که افزایشی ۱۳۷ هزار بشکه‌ای نسبت به تولید روزانه ماه مارس دارد. اما مقصد این افزایش تولید و صادرات، کدام کشورها بوده و آیا بازهم روند صعودی ادامه خواهد داشت؟

■ یک میلیون بشکه نفت ایران در راه چین

توان تولید نفت ایران حدود ۴ میلیون بشکه نفت در روز است و البته باید توجه کرد که تولید ۲،۳ میلیون بشکه در روز نیز رقم اعلامی منابع ثانویه است. با توجه به اینکه ایران هنوز در تحریم است و بخشی از فروش نفت در بازار خاکستری انجام می‌شود، نمی‌توان این رقم را میزان دقیق صادرات نفت ایران دانست. با این حال این اجماع وجود دارد که صادرات نفت ایران افزایش یافته و مقصد بخش قابل توجهی از این نفت نیز کشور چین بوده است.

وال استریت ژورنال در این باره اعلام کرده تولید نفت ایران در دوران تحریم‌ها به لطف رشد واردات چین تقریباً به بالاترین سطح در دو سال گذشته رسیده است.

اگرچه ارقام به‌طور رسمی ثبت نمی‌شود و مقامات ایران و چین نیز اشاره‌ای به این مراودات و مبادلات ندارند؛ اما حالا خبرگزاری اویل پرایس نیز در گزارش خود خبر می‌دهد: چین در این ماه قصد خرید یک میلیون بشکه در روز نفت خام ایران را دارد.

رویترز نیز در گزارشی به‌نقل از منابع تجاری و تحلیلگران اعلام کرده که در ماه جاری (آوریل) واردات نفت خام چین از ایران می‌تواند به یک میلیون بشکه در روز برسد که این تقریباً نیمی از صادرات عربستان سعودی به چین خواهد بود.

در گزارش قبلی رویترز نیز اشاره شده بود که چین در انتظار برداشتن تحریم‌های تهران توسط دولت بایدن است تا با بالاترین حجم، خرید نفت خام ایران را دنبال کند. در این گزارش آمده بود، حتی هند نیز برنامه‌ریزی برای خرید نفت ایران را آغاز کرده است.

البته افزایش واردات نفت چین از ایران تنها به خاطر سست شدن تحریم‌های امریکا نیست؛ چراکه شنیده می‌شود، اواخر ماه مارس، واشنگتن به چین هشدار داد که خرید نفت از ایران را متوقف کند اما این اتفاق نیفتاده است. در همین حال چین تنها کشوری بوده که در دوران تحریم فعلی امریکا، واردات نفت از ایران را متوقف نکرده است.

سید مهدی حسینی کارشناس ارشد نفت در این باره به «ایران» می‌گوید: «به نظر می‌رسد که تنها دلیل چین برای خرید نفت ایران این نباشد که ایران به محموله‌های نفتی خریداری شده تخفیف می‌دهد؛ تصور می‌کنم که چین در حال بازی با کارت خرید نفت از ایران است و می‌خواهد با این کار یک بازی سیاسی نیز با امریکا انجام دهد.»

■ نفت ارزان یا نفت رقابتی؟

سیاست صادرات نفت در دوران تحریم این است که بازار را باید به نوعی رقابتی کرد تا خریدار بتواند چشم‌هایش را روی فشارهای خارجی ببندد. یکی از راهکارها نیز اندک تخفیف به مشتری نفتی است که البته کف مشخصی دارد. حالا رسانه‌های بین‌المللی می‌نویسند که ایران با استفاده از ابزار تخفیف در حال توسعه بازار نفت خود است؛ بویژه زمانی که قیمت نفت از ۶۶ دلار در بشکه عبور کرده و از نظر مصرف کننده به ارقام بالایی رسیده است.

در آخرین جلسه معاملاتی بازار جهانی نفت خام - روز جمعه- معاملات آتی هربشکه نفت خام برنت در نرخ ۶۶،۷۷ دلار و هر بشکه نفت خام شاخص WTI در رقم ۶۳،۱۳ انجام می‌شد. رقمی که برای خریداران چندان جذاب نیست و از قیمت‌های پایین‌تر استقبال می‌کنند.

حسینی در این خصوص توضیح می‌دهد: «این تخفیف تنها برای چین نیست و تمام مشتریان نفت ایران از آن بهره می‌برند. امری کاملاً مرسوم است و در دور قبلی تحریم‌ها نیز ما از آن استفاده می‌کردیم. براساس اصول و قواعد بازار در یک سطح معینی کشور درگیر تحریم، تخفیف به مشتریان خود می‌دهد تا برای کسی که ریسک دور زدن تحریم را می‌پذیرد، این اقدام منفعتی به همراه داشته باشد.»

این کارشناس ارشد انرژی با بیان اینکه این تخفیف به نوعی پوشش هزینه‌ها و ریسک معاملات با ایران است، ادامه می‌دهد: «در دور قبلی تحریم‌ها برای مذاکره با یک شرکت نفتی معتبر در منطقه به یکی از کشورهای همسایه رفته بودیم تا از آنها درخواست کمک برای فروش نفت کنیم. مدیر این شرکت معتبر به ما گفت نفتی را که اکنون نزدیک به ۱۰۰ دلار است می‌توانید با همین قیمت ارائه کنید و یک بشکه هم نفروشید اما حدود ۹۰ دلار در بشکه بفروشید و سهم قابل توجهی از محموله‌های نفتی خود را به فروش برسانید. اکنون نیز خبری از نفت ارزان نیست بلکه این تخفیف برای رقابت و حضور در بازار است.»

کارشناسان بر این باورند که احتمالاً قیمت‌های کنونی نزدیک به سقف قیمت نفت در سال‌جاری میلادی خواهد بود؛ چراکه اوپک پلاس به‌دنبال احیای نسبی تولید خود خواهد بود. به‌طوری که معاون نخست‌وزیر روسیه اعلام کرده است که کشورهای عضو اوپک پلاس در ماه‌های مه تا ژوئیه عرضه نفت خود را بتدریج احیا می‌کنند و معنای آن افزایش عرضه نفت است. اگرچه واکسیناسیون برای بیماری کرونا در حال انجام و تقاضا نیز در حال رشد است اما افزایش عرضه نیز بزودی اتفاق خواهد افتاد. حتی برخی از تحلیلگران از احتمال شکل‌گیری مجدد جنگ قیمتی میان تولیدکنندگان خبر می‌دهند.

در این راستا، ریستاد انرژی با اشاره به جهش اخیر صادرات نفت خام ایران، بویژه به چین؛ افزایش موجودی نفت در بازار؛ تلاش روسیه و برخی از اعضای اوپک پلاس برای افزایش تولید نفت و مبهم بودن آینده تقاضای نفت احتمال داده است که بزودی شاهد ضعف در بازار نفت خواهیم بود.

در نگاهی بلندمدت تر، وود مکنزی نیز گزارش می‌دهد که احتمالاً در اواخر دهه جاری میلادی، قیمت نفت تحت سناریوگذار انرژی به ۴۰ دلار در بشکه سقوط می‌کند و انتظار می‌رود که در ۲۰۵۰ قیمت نفت از ۶۶ دلار فعلی به بشکه‌ای ۱۰ دلار برسد، چراکه تقاضا از ۱۰۰ میلیون بشکه فعلی به ۳۵ میلیون بشکه در روز سقوط خواهد کرد. این ارقام از فرصت محدود تولیدکنندگان نفت خام برای کسب سود و درآمد خبر می‌دهد.

■ بزرگترین صادرکنندگان نفت به چین

اما افزایش واردات نفت ایران به چین بر سهم بازار کدام کشورها اثر گذاشت؟ بررسی‌ها نشان می‌دهد که این افزایش صادرات بر سهم بازار عربستان سعودی تأثیری نداشته است چراکه این کشور به‌عنوان بزرگترین صادرکننده نفت به چین، به پالایشگاه‌های دولتی و پالایشگاه‌های خصوصی بزرگ نفت می‌فروشد. رویترز در گزارشی می‌نویسد: انتظار می‌رود خرید نفت چین از ایران ادامه پیدا کند زیرا شرکت‌های خصوصی با فشار سیاسی چندانی برای رها کردن این خرید جذاب روبه‌رو نیستند.

اطلاعات رسمی گمرک چین، نشان می‌دهد که واردات نفت خام این کشور ماه گذشته روزانه ۱۱،۶۹ میلیون بشکه بوده که نسبت به سال گذشته ۲۱ درصد افزایش داشته است. البته گفته می‌شود که این محاسبات شامل نفت ایران نبوده است.

رویترز در گزارشی دیگر می‌نویسد که افزایش عرضه نفت ایران به چین تحت تأثیر قرار داده و بخشی از این بازار نیز پیش از تحریم‌ها متعلق به خود ایران بوده است.

داده‌ها نشان می‌دهد که به ترتیب روسیه، عربستان سعودی، عراق و عمان ۴ صادرکننده رسمی نخست به چین بوده‌اند و احتمالاً ایران پس از این ۴ کشور قرار می‌گیرد که البته در داده‌های رسمی نامی از آن نیست.

■ شمارش معکوس برای ورود یک میلیون بشکه نفت ایران به بازار

مشخص نیست که مذاکرات برجامی ایران و امریکا چه زمانی به نتیجه می‌رسد اما هم چاه‌های نفت ایران آماده افزایش تولید هستند و هم ایران ذخایر نفتی قابل توجهی برای عرضه نفت به بازار دارد. اکنون یک چشم بازار به نفت ایران است و «مارکت واچ» در این باره می‌نویسد که یک میلیون بشکه نفت ایران آماده بازگشت فوری به بازار جهانی نفت است.

حالا باید منتظر ماند و دید که آیا این بازگشت به دوران رشد تقاضا (به سبب احیای تقاضای از دست رفته در دوران همه‌گیری کرونا) برمی‌خورد یا زودتر از آن اتفاق می‌افتد.

یادداشت

کارنامه ایران در بهره‌گیری از دیپلماسی انرژی

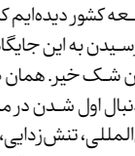

علی شمس اردکانی
کارشناس ارشد اقتصاد انرژی

ایران یکی از معدود کشورهای جهان به شمار می‌رود که دسترسی گسترده‌ای به منابع تجدیدناپذیر و تجدیدپذیر انرژی دارد. از سوخت‌های فسیلی نظیر نفت و گاز گرفته تا تجدیدپذیرهایی مانند نور خورشید و باد. ۳۶۰ روز آفتابی در سال، همجواری با بزرگترین تونل بادی جهان و مناطق عظیم بادخیز در داخل، دسترسی به دریاها و منابع عظیم آب در کنار یک موقعیت استراتژیک در خاورمیانه می‌تواند ظرفیت‌های بالقوه‌ای به شمار برود که اگر به درستی از آن استفاده و بالفعل شود، یک ابزار توسعه اقتصادی و اهرمی در مذاکرات بین‌المللی خواهد بود. این سیاست استفاده از منابع عظیم انرژی در مراودات جهانی را اصطلاحاً دیپلماسی انرژی می‌نامند. دیپلماسی یا همان گفت‌وگو مانع از هرگونه برخورد و درگیری خواهد شد. به عبارتی اگر از یک ابزار در سیاست خارجی به درستی استفاده شود، به نوعی که آن ابزار از برخوردها جلوگیری کند، می‌توانیم بگوییم که دیپلماسی اثر کرده است و هزینه‌های درگیری‌های بین‌المللی را که منجر به عقب‌ماندگی در رشد اقتصادی نسبت به رقبا می‌شود، برطرف کرده است. اما آیا این منابع عظیم انرژی که در دسترس ایران است، توانسته از درگیری‌های بین‌المللی و ضررهای ناشی از آن بکاهد؛ به گونه‌ای که بتوان گفت که دیپلماسی انرژی اثر کرده و از آن به درستی استفاده شده است؟

متأسفانه بخوبی نتوانسته‌ایم از این ابزار و اهرم بهره ببریم. نمونه این بهره‌گیری از انرژی در توسعه روابط بین‌الملل و ایجاد یک زنجیره ناگسستنی در سیاست خارجی را می‌توان در کشورهایی مانند عربستان و روسیه ملاحظه کرد. اینکه چطور توانسته‌اند با انرژی چسبندگی اقتصادی ایجاد کنند، اهمیت بسیاری دارد. حتی ترکیه بدون دسترسی به منابع انرژی امروز نقشی را در جهان انرژی بازی می‌کند که از ایران کلیدی‌تر است. هر کشوری که نیازمند گاز یا برق باشد، ترکیه اعلام آمادگی برای تأمین آن می‌کند. ما در سند چشم‌انداز توسعه کشور دیده‌ایم که سال ۱۴۰۴ اقتصاد نخست منطقه خواهیم شد. اما آیا رسیدن به این جایگاه بدون بهره‌گیری از ابزارها و لوازم آن ممکن است. بدون شک خیر. همان طور که در وقت نماز، وقت وضو هم می‌رسد، اگر ما به دنبال اول شدن در منطقه هستیم باید به ملزومات آن که توسعه روابط بین‌المللی، تنش‌زدایی، بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و دیپلماسی انرژی است نیز توجه داشته باشیم. اقتصاد اول منطقه باید در تمام سطوح اول باشد.

برای مثال در زمینه «اف ای تی اف» باید کسانی تصمیم‌گیر باشند که به روابط مالی و بین‌الملل و جریانات هژمونی‌های مالی شناخت دارند و متوجه هستند که رفع این مانع چطور به تحقق چشم‌انداز ۱۴۰۴ کمک خواهد کرد. در این مسیر نمی‌توان شمشیر داموکلس را نادیده گرفت.

سیاست خارجی و سیاست انرژی که همان دیپلماسی خارجی و دیپلماسی انرژی تلقی می‌شوند لازم و ملزوم یکدیگرند تا بتوانند ایران را به جایگاه برتر در اهداف و برنامه‌ها برسانند. در این مسیر یک بازیگر هوشیار بخوبی می‌داند که نباید با رقبا، مشتریان، مؤثران و کنترل کنندگان بازارهای انرژی درگیر شود و برای پیروزی دیپلماسی خود نیازمند یک سیاست مؤثر و دور از نزاع است.

استفاده از دیپلماسی انرژی برای ما ضروری است و در این مسیر باید بر اساس نظرات فرهیختگان تصمیم بگیریم. اما چرا هنوز نتوانسته‌ایم هاب انرژی منطقه حتی در زمینه برق باشیم؛ چرا توجهی به فرصت اندک باقیمانده برای برتری از طریق حضور در بازار جهانی نفت نیستیم و اینکه چرا به اصلاح اقتصاد انرژی، نحوه مصرف در داخل، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در کشور توجهی نداریم؛ همگی یک مسأله مهم را به نمایش می‌گذارد. اینکه توجهی به اصول موفقیت و برتری و نحوه بهره‌گیری از ابزارهای دیپلماسی انرژی در کشور نداریم. به نظر کارشناسان بی اعتنا هستیم و درگیر روزمرگی شده‌ایم.

ما می‌توانستیم با توسعه صنعت برق چه در بخش نیروگاه‌های حرارتی و تولید برق به جای هدرسوزی گاز و چه در بخش تجدیدپذیرها، اقتصاد کشورمان را به کشورهای دیگر جهان گره بزنیم. اما در عمل آنچه در کشور رقم خورده است یک سیستم غلط مصرف انرژی و حرکت در لبه پرتگاه خودکفایی است. متأسفانه در بهره‌گیری از دیپلماسی انرژی نیز به بدترین شکل و منفی‌ترین حالت رفتار کرده‌ایم. به گونه‌ای که در دهه‌های اخیر حتی سهام پالایشگاه‌هایی را که می‌توانست ابزار دیپلماسی باشد واگذار کردیم و خریدار آن هم کشوری مانند عربستان بود. عربستان بخوبی می‌داند که چگونه از مشاوره کارشناسان برای بهره‌گیری از دیپلماسی انرژی بهره ببرد. اما در مرحله گذار انرژی و فرصت محدودی که تا ۲۰۵۰ برای بهره‌گیری از نفت در دیپلماسی انرژی جهان داریم، لازم است هرچه زودتر در سیاست‌های انرژی داخلی تجدیدنظر کنیم و از ظرفیت‌ها در بهبود فضای بین‌الملل و رسیدن به اهداف توسعه‌ای بهره ببریم.

شرکت ملی صنایع مس ایران

آگهی مناقصه

شماره ۴۱۰۰۱۰۰ نوبت اول

شرکت ملی صنایع مس ایران درنظر دارد، خود اظهاری آلایندگی های مجتمع مس شهربابک را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد صلاحیت واگذار نماید.

جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت های رسمی شرکت به آدرس های ذیل مراجعه شود.

HTTP:// NICICO.COM
HTTP:// dargah.NICICO.COM
HTTP:// shahrebabak.NICICO.COM

شرکت ملی صنایع مس ایران

تجدید آگهی فراخوان عمومی شناسایی منابع

نوبت اول

شرکت ملی صنایع مس ایران درنظر دارد از طریق فراخوان عمومی مربوط به شناسایی منابع تأمین دو دستگاه پویشگر مغزه حفاری و تصویربرداری از جعبه مغزه‌های حفاری اقدام نماید.

جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت های رسمی شرکت به آدرس های ذیل مراجعه شود.

HTTP:// NICICO.COM
HTTP:// dargah.NICICO.COM

شرکت نفت ایرانول

نوبت دوم

مناقصه عمومی

شرکت نفت ایرانول در نظر دارد خرید پلمپ‌های درب بشکه را جهت پالایشگاه‌های روغن‌سازی تهران و آبادان از طریق مناقصه عمومی به شرکت‌های واجد شرایط واگذار نماید. لذا از کلیه متقاضیان دعوت می‌گردد پیشنهادات خود را مطابق شرح زیر تا پایان ساعت اداری تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۷ به آدرس: تهران، خیابان ملاصدرا، نبش خیابان گلدشت، شرکت نفت ایرانول، دبیرخانه محرمانه، آقای نجفی، کد پستی ۱۸۷۹۹۱۳۱۵۸ تحویل نمایند. در صورت نیاز، شماره تماس ۲۳۳۸-۵۵۲۲۵۵۲۳ داخلی ۲۳۳۸ پاسخگوی سؤالات تکمیلی می‌باشد.

1. تعداد ۱۰،۰۰۰ عدد پلمپ کوچک هولوگرام‌دار نقره‌ای درب بشکه
2. تعداد ۱۰،۰۰۰ عدد پلمپ بزرگ هولوگرام‌دار نقره‌ای درب بشکه
3. پیشنهاد ارسالی می‌بایست در سه پاکت دربسته و مجزا شامل ضمانت‌نامه (پاکت الف)- مدارک شناسایی، سوابق و ظرفیت تولید (پاکت ب)- پیشنهاد مالی (پاکت ج) قرار گیرد.
4. ارائه ضمانت‌نامه بانکی به میزان پنج درصد مبلغ پیشنهادی یا واریز وجه به حساب شماره ۱۰۰۰۳۶۳۶۷۵ بانک ملت شعبه پاسداران به کد ۶۵۵۷/۳ به نام شرکت نفت ایرانول به منظور ضمانت شرکت در مناقصه الزامی می‌باشد.

شرکت نفت ایرانول

نوبت دوم

مناقصه عمومی

شرکت نفت ایرانول در نظر دارد به منظور خرید تعداد ۱،۰۰۰،۰۰۰ عدد لیبل IML مورد نیاز جهت سطل‌های بیست لیتری خود از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. لذا از کلیه متقاضیان دعوت می‌گردد پیشنهادات خود را مطابق شرح زیر از تاریخ چاپ این آگهی به مدت دو هفته به آدرس: تهران، خیابان ملاصدرا، نبش خیابان گلدشت، شرکت نفت ایرانول، دبیرخانه محرمانه، آقای نجفی، کد پستی ۱۸۷۹۹۱۳۱۵۸ تحویل نمایند. در صورت نیاز، شماره تماس ۵۵۲۲۵۵۲۶ داخلی ۲۳۳۷ پاسخگوی سؤالات تکمیلی می‌باشد.

1. IML از جنس LIV- ۷۰ میکرون- مرکب ۵ رنگ
2. کلیه هزینه‌های بسته‌بندی، کلیشه، زینک و حمل تا محل مورد نظر خریدار به عهده تأمین‌کننده می‌باشد.
3. پیشنهاد می‌بایست در سه پاکت دربسته و مجزا شامل (پاکت الف) ضمانت‌نامه، (پاکت ب) اسناد و مدارک شناسایی و نامه رسمی اعلام ظرفیت تولید و (پاکت ج) پیشنهاد مالی قرار گیرد.
4. ارائه ضمانت‌نامه بانکی به میزان ۵ درصد مبلغ پیشنهادی یا واریز وجه به حساب شماره ۱۰۰۰۳۶۳۶۷۵ بانک ملت شعبه پاسداران به کد ۶۵۵۷/۳ به نام شرکت نفت ایرانول به منظور ضمانت شرکت در مناقصه الزامی می‌باشد.